

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРОКУРОРСКА КОЛЕГИЯ

**КОНЦЕПЦИЯ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВНА
СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА**

**ОТ БОЙКО Й.АТАНАСОВ – СЛЕДОВАТЕЛ В СОФИЙСКА ГРАДСКА
ПРОКУРАТУРА**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ ,**

ПРЕДСТАВЯМ ВИ НАСТОЯЩАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА ЗА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ НА АПЕЛАТИВНА СПЕЦИАЛИЗИРАНА
ПРОКУРАТУРА.

Лична мотивация- мотивацията ми за участие в конкурса е продиктувана
от опита ми в органите на Столична следствена служба и в
Прокуратурата на Р.България като следовател, в следствие на което у мен
се е наложил извода за необходими и наложителни промени по начина
на разследване на организирана престъпност и корупционни
престъпления. Смятам , че притежавам необходимият опит и
професионални качества за развитието на осъществяваното разследване
ръководство и надзор по подобен род престъпления .

Анализ и оценка на състоянието на органа на съдебната власт :

Апелативната специализирана прокуратура има контролни и въззивни
функции спрямо дейността на една единствена прокуратура -
Специализираната прокуратура . След подаването на оставка от
административния ръководител г-жа Даниела Попова тази отговорна

институция се управлява от изпълняващ функциите Административен ръководител г-н Найденов , който орган на съдебна власт няма назначен заместник- зам. Апелативен прокурор . В Апелативна спец прокуратура в момента работят 12 прокурори от които двама командироваани от специализираната апелативна прокуратура.

Тези две прокуратури функционират от около 7 години, като в процеса от създаването до настоящият момент се очертаха като единствената специализирана юрисдикция която разследва организирана престъпност и провеждане на разследвания свързани с извършени корупционни престъпления. Тези им правомощия и отговорности ги посочват като единствен инструмент на държавата в преследването и превенцията на тези обществено опасни явления. Спецификата на работа на Апелативната специализирана прокуратура и на специализираната прокуратура , отреждат основната им роля, в борбата с организираната престъпност и корупцията. Това означава, че е налице обществените очаквания от резултати и преодоляване високите нива на видовете разследвана престъпност. За момента постигнатите резултати намирам за незадоволителни както и, че е налице подчертана необходимост от прозрачност в работата по публичното оповестяване на крайните актове – присъди, споразумения с престъпни групи , наложени глоби , отнето имущество от извършена престъпна дейност, данните от извършени конфискации на имущество от участниците в организирани престъпни групи и от извършителите на корупционни престъпления.

От създаването през 2012г. със Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, обнародван в Държавен вестник бр. 1 от 04.01.2011 г., в сила от 04.01.2012 г. и Закона за изменение и допълнение на НПК (обн. ДВ., бр. 13/2011 г. и ДВ, бр. 63 от 4.08.2017 г, в сила от 5.11.2017 г.). бр. 63 от 4.08.2017 г., в сила от 5.11.2017 г. специализираната прокуратура осъществява дейността си по дела, подсъдни на Специализирания наказателен съд на територията на Република България. До 05.11.2017 година, в компетентността на Специализираната прокуратура е да работи по дела по чл.321 от Наказателния кодекс- Образуване, ръководене или участие в организирана престъпна група; Престъпления по Глава Първа от

Наказателния кодекс, въведени с измененията на НПК и обнародвани в ДВ, бр.№ 42/2015 г.Участие или ръководство на организация или група, която сключва сделки или извлича облаги чрез сила или страх - чл.321 а от НК; Престъпления извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група - престъпления по чл.116,ал. 1,т.Ю, чл. 131, ап. 1, т. 8, чл. 142, ал. 2, т. 8, чл. 142а, ал. 2, предложение второ, чл.143, ал. 2, предложение второ, чл. 143а, ал. 3, предложение второ, чл.155, ал. 5, т. 1, чл. 156, ал. 3, т. 1, чл. 159, ал. 5, чл. 159г, предложение второ, чл.162, ал. 3, предложение първо и ал. 4, чл. 195, ал. 1, т. 9, предложение второ, чл.199, ал. 1, т. 5, чл.208, ал. 5, предложение първо, чл.213а, ал. 2, т. 5, предложение второ и ал. 3, т. 3, чл. 214, ал. 2, т. 1 и 2, чл. 235, ал. 4, предложение първо, чл. 242, ал. 1, буква "ж", чл. 253, ал. 3, т. 1, предложение второ, чл.256, ал. 2, предложение второ, чл. 278а, ал. 3, предложение трето, чл.280, ал. 2, т. 5, чл. 330, ал. 2, т. 4, чл. 346, ал. 6, предложение второ, чл. 354а, ал. 2, т. 1, чл. 354б, ал. 2 - 4, чл. 354в, ал. 2 - 4 и чл. 356б, ал. 2 от Наказателния кодекс.

С измененията в НПК, обнародвани в ДВ, бр. №63/2017 г. към компетентността на Специализирана прокуратура са добавени съгласно т.4 на чл.411а от НПК и престъпленията по чл.201- 205, чл.212, чл.212а, чл.219, чл.220, чл.224, чл.225б, чл.226, чл.250, чл.251, чл.253,253б, чл.254а, чл.254б, чл.256, чл.282-283а, чл.285, чл.287-289, чл.294, чл.295, чл.299, чл.301-307, чл.3Ю, чл.311 и чл.313 от Наказателния кодекс, когато те са извършени от: - народни представители, членове на Министерския съвет и заместник-министри, председатели на държавни агенции и държавни комисии, изпълнителни директори на изпълнителни агенции, и техните заместници, управителя на Националния осигурителен институт, управителя на Националната здравноосигурителна каса, изпълнителния директор и директорите на териториалните дирекции на Националната агенция за приходите, директор на Агенция «Митници», началници на митници,митнически бюра и пунктове, членове на комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, областни управители и заместник областни управители, съдии, прокурори и следователи, членове на Висшия съдебен съвет, главния инспектор и инспекторите в Инспектората към ВСС,

кметове и зам.кметове на общини, кметове и заместник-кметовете на райони и председателите на общинските съвети.

С повишаване на отговорностите и очакванията от резултати по възложените разследвания ,следва и необходимост от повишаване от необходимост по надзор и контрола над първоинстанционната прокуратура .Ще се постарая да посоча максимално ясно какви цели е необходимо да се поставят и какви са необходимите мерки за постигането им в развитието на органа на съдебната власт.

Приоритети: Един от приоритети е свързан с кадровото обезпечаване на органите на съдебната власт . Специализирана прокуратура и специализирана апелативна прокуратура . най- важният момент за съществуването на специализираните юрисдикция е обезпечаването с кадри- магистрати и съдебни служители , съответните експерти с необходимите специални знания за представяне на експертни заключения , когато е необходимо_ Изключително важно е да бъдат назначени магистрати , експерти и съдебни служители. който не ги е страх от организираната престъпност и от разследваните високопоставени представители на различните власти , които са извършители на корупционни престъпления ,а да ги разследват обективно и да работят за осъдителни присъди.Без да сключват тайни сделки и да излагат авторитета на държавното обвинение.

Тази отговорност в момента е в ръцете на прокурорската колегия на ВСС и е необходимо според мен да се преосмисли цялостната дейност по назначаването на кадрите в тези два органа на съдебната власт. Това е така защото критериите по които са назначени преместени и повишени магистратите в Сп. Пр. и Сп. Апел. Пр. е по общи и неясни критерий , които са заложили и за всички останали магистрати . Естеството на работа е в пъти по отговорно ,а очакванията за положителни резултати от тяхната работа предполагат ,че най качествените професионалисти ще се заемат с този род престъпност ,за да има категоричен успех.

В първоинстанционната прокуратура голяма част от прокурорите са командировани магистрати общо 23 –има от които 15 прокурори командировани от Софийска районна прокуратура, 1 прокурор от Районна

прокуратура Петрич , 1 прокурор от районна прокуратура Своге , 2 прокурори – от Софийска градска прокуратура , 2 следователи от Окръжен следствен отдел в Оп Пловдив , 1-следовател от командирован Следствен отдел в СГП и назначен за завеждащ на следствения отдел ,1следовател командирован от Окръжен следствен отдел на Оп Бургас .

Това ясно показва ,че се разчита на временни решения , командироването е заместило конкурса и в много от досега заетите щатни бройки са назначени без конкурс с преместване по изключение, което се е превърнало в практика от началото на съществуването.

В апелативната специализирана прокуратура са командировани двама прокурори от специализирана прокуратура.

Ще се спра на заявеното до момента и стореното след това. При проведените досега две процедури за избор на административен ръководител прави впечатление заявка за непримиримост и непрекъснат контрол в работата на първоинстанционна прокуратура. Поетите задължения е трябвало да покажат какви са проблемните области в работата и да очертаят необходимостта от вземане на неотложни решения за подобряване на резултатите в работата –

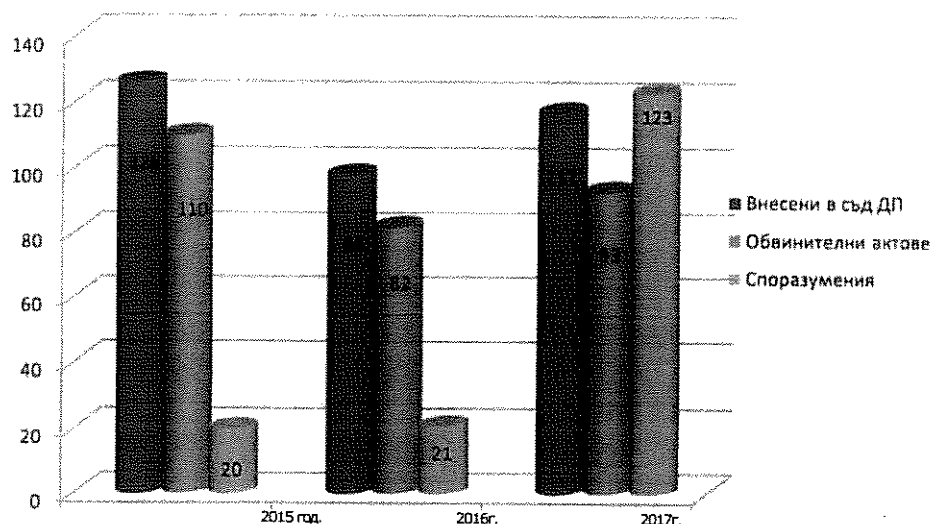
Протокол №23 от заседанието на ВСС 30.06.2011година кандидатите за адм.р-л Борислав Сарафов “ В тази връзка предвиждам засилен инстанционен контрол, ревизия на първоинстанционната прокуратура поне два пъти в годината, тематични проверки и констатации за всеки един прокурор, вследствие ревизиите, отразяване на тези констатации в личното му кадрово дело и вземането им предвид при атестирането и определянето на допълнителни стимули - предложения за поощрение или пък за наказание.” -

ПРОТОКОЛ № 38 ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ПРОВЕДЕНО НА 3 ОКТОМВРИ 2013 г.ДАНИЕЛА ПОПОВА: Към постоянните мерки, които бих предприела, това се: засилен инстанционен контрол, контролно-ревизионна дейност и стимули. В тази посока предвиждам ревизия, поне два пъти годишно, на Специализираната прокуратура. Същата ще бъде назначавана с цел бързо установяване и предотвратяване на лоши практики в дейността на Специализираната прокуратура.

В докладите за работата на органа на съдебната власт АП.Сп.Пр. от създаването до настоящият момент изготвяни прецизно от досегашният адм.Р-л г-жа Даниела Попова, последователно за всяка една година е отразявано, че са извършвани комплексни ревизии на дейността на специализираната прокуратура. Изключение прави последният доклад свързан с дейността за 2017 година в който е посочено, че комплексна ревизия на дейността на специализираната прокуратура не е извършвана, като е посочено основанието за това - „увеличената работа и броя на делата в специализираната прокуратура, изискването на материали води до затрудняване на работата“. Това се очертава като неправилен извод на фона на разширената компетентност на прокуратурата а и най вече поради факта, отразен в доклада, че сключените споразумения м-у специализираната прокуратура и разследваните лица е скочил над 5 пъти тази подробност е превърнала специализираното обвинение в специализирано споразумение.

Дейността на специализираната прокуратура -споразумението, като изключение при което може да се приключи едно наказателно производство, когато обществената опасност от деянието е минимална се е превърнало в правило. Правило с което успешно се решава преписката и тя вече не е на бюрото на прокурора. Докладите за работата не посочват дали размерите на споразуменото наказание/в съдебна и досъдебна фаза/ е достатъчен за нуждите на правосъдието. Липсва подробен анализ във всичките му аспекти, дали е налице превенция по този род тежка организирана престъпност и дали с постигнатите сделки м-у прокурора и ОПГ е налице възпиращ фактор от извършването на нови и нови престъпления от престъпната група. Остава отворен въпроса кому е нужна подобна добра комуникация между разследваните лица и специализираната прокуратура? Кои са факторите на които се дължи тази добра организация между разследваните лица и наблюдаващите прокурори? Налице ли са заповеди на административния ръководител на специализираната прокуратура, на административния ръководител на специализираната апелативна прокуратура или на главния прокурор, които уреждат този важен въпрос: как се постигат справедливи присъди въз основа на споразумения с организираната престъпност? Незабавно следва да се даде отговор на въпроса: Каква е

причината в точка медийна политика на докладите да не се оповестят своевременно на медиите тези „успехи“ по внесените в съда 130 споразумения в рамките на една календарна година от които 123 одобрени от съда и 7 неодобрени/ какви са причините да не са одобрени/ , факти които незабавно следва да бъдат ревизирани в рамките на закона. А мерките по предотвратяване на този процес взети незабавно.

Налице е обратно пропорционалност от увеличаване броя на магистратите в пъти при създаването на специализираната юрисдикция и намаляване качеството по водените разследвания в последните три години. Тревожно е съотношение качеството и брак на внесените обвинителни актове, като цифрите са направо изумителни: налице са внесени 93 обвинителни акта през 2017 година, от които решенията след внасянето в съда със споразумение в съдебна фаза по чл.384 от НПК са 38 броя , върнати от съда са 26 наказателни дела . Оправдателните присъди постановени от СпНС на първа инстанция са 10 броя и 4 броя влезли в сила изцяло оправдателни присъди. Това означава че 13 броя обвинителни акта са били подплатени с добре свършена работа и всичко това в рамките на една година. През 2017 година са намалели сериозно и осъдителните присъди по внесени обвинителни актове , от 42 през 2015 година , 31 през 2016 година до 29 през 2017 година. В една бъдеща комплексна ревизия е необходимо да бъде изяснено , какъв е размера на споразуменията и съответно съпоставянето по осъдените с влязъл в сила съдебен акт общо 270 лица в каква част са по сключените общо като брой

по досъдебни производства и такива в сключени съдебна фаза, а по внесени обвинителни актове отделно следва да е ясно какъв е точният брой, по които прокуратурата е отстоявала обвинителната си теза до края на процеса. Този въпрос е необходимо да бъде изяснен в насока на това кой прокурор как се е справял в какви актове има и с какво качество, споразумения, обвинителни актове, сключени споразумения в съдебна фаза, след внасянето на обвинителен акт в съда.

По отношение резултатите на специализираните прокуратура в края на 2017 година имаме рекорд по неприключени досъдебни производства или общо 362 дела, от които 59 дела са били с изтекъл срок за разследване, и по които не е искано продължаване на срока. Подобно е положението в края на 2016 година когато неприключените дела са 329, на фона на 103 досъдебни производства неприключени в края на 2015 година. Тази цифри дават яснота, че качеството на работата по водените производства срещу организирана престъпност от 2015 година се е влошило с около четири пъти, като причините могат да бъдат посочени в липсата на взаимодействие между разследващ и прокурор, нарушена екипна работа с оперативните служби от МВР и ДАНС. Потребно в тази насока е ръководството на апелативната спец. прокуратура да изясни с ръководството на специализираната прокуратура, какви са причините, резултатите и необходимостта от незабавни мерки по преодоляване на този спад в качеството, като за преодоляване на този негативен резултат и недопускане на бъдещ такъв това трябва да стане съгласувано и с ръководството на разследващите органи от МВР и оперативните служби. В необходимост от положителни резултати в тази насока трябва да бъдат ангажирани доказани професионалисти от отдел специализиран на ВКП, хора с богат професионалният опит, които да се ангажират със своя професионализъм и спомогнат специализираната юрисдикция да заработи с необходимият оборот и качество.

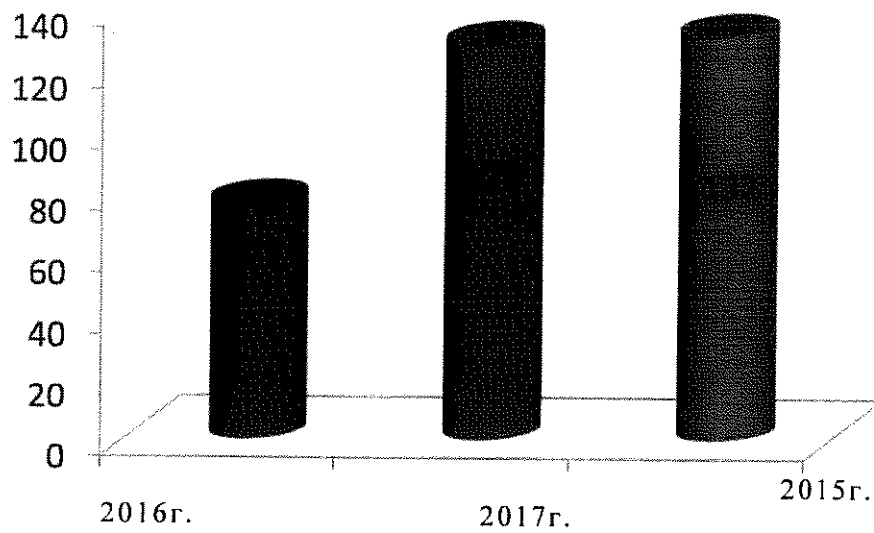
Новият административен ръководител на апелативната специализирана прокуратура и неговите заместници следва да коригират поведението по наблюдаваните преписки и да се следи за сроковете на водените ДП, обезпокояваща е информацията че „В края на годината са останали неприключени 362 досъдебни производства (329 за 2016 г.), като

303 от тях са се намирали в законоустановен срок за разследване, но по 59 дела срокът е бил изтекъл, но все още не е било направено искане за неговото удължаване.“ Това е лош признак и показва симптоми на небрежност която е отчайваща- предвид хипотезата на чл.234 ал.7 от НПК – действия извършени извън срока за разследване не поражда правни последици а събраните доказателства не могат да се ползват пред съда. Тези преписки, а и всички наблюдавани от специализираната прокуратура е необходимо да бъдат взети на специален отчет от апелативната специализирана прокуратура , това е възможно и необходимо и поради упражнявания законов надзор над работата на само една първоинстанционна прокуратура. При такова натрупване на неприключени досъдебни производства в края на година , разширената компетентност на разследване , недобрата екипна работа може, а и ако не се вземат спешни мерки да доведе до блокаж на специализираната прокуратура.

На следващо място следва да се отбележи и растящата бройка на приписки с международен елемент . Този факт е необходимо да бъде обект на детайлна работа в аналитично и практическо естество по отношение координация на прокурорите и разследващите с такива от партньорските европейски прокуратури и постигане на работно взаимодействие с ясни параметри на дейност .Необходимо е да се изиска от отдел „международен “ при ВКП дължимото съдействие с оглед постигане на исканите резултати. Необходима е по голяма бързина и ефективност при действията по подобни преписки между разследващите екипите в които да са и оперативните служби в МВР и ДА“НС“ с цел прецизиране изготвянето европейска заповед за разследване и поддържане на добра комуникация с прокуратурите от страните в ЕС . В повечето случай се касае за провеждане на едновременно разследване на престъплението в две държави ,а необходимата бързина на събиране на доказателства при констатирано извършено престъпление ще гарантира единствено обезпечаване на един бъдещ процес с гаранция за успех в обвинителната теза на прокуратурата, обратното означава дела които ще влязат единствено в статистиката като приключени или решени .

ОБЩ БРОЙ ПРЕПИСКИ С МЕЖДУНАРОДЕН ЕЛЕМЕНТ

На фона на горните цифри , 132 преписки с международен елемент за 2017 година е посочено ,че са изпратени 39 молби за международна

правна помощ и 10 европейски заповеди за арест и или общо 49 , от които 44 броя МП до държави членки на Европейския съюз , 5 броя МПП до държави които не са членки на ЕС , като през 2016 година са били 24 а през 2015- 18 бр. При наличие на тази екстериториална компетентност на специализираните прокуратури , големият брой преписки с международен елемент и липсата на видими резултати до момента налагат извода, че е налице една потребност от внимателно и задълбочено подпомагане на работата съвместно от МВР и ДАНС .

Поради всичко което описах като необходимост за функционирането на специализираната юрисдикция в държавното обвинение остава безсмислено без да е налице селекция кадрите от ВСС, което ще гарантира, че лицата занимаващи се с разследване на организирана престъпност и корупция са с безупречна репутация на професионалисти и лица с висок морал .Които не се притесняват да бъдат проверени посредством съвременни тестове за лоялност . Допускането да бъдат назначени професионалисти в специализираните юрисдикции е необходимо на става чрез покриването на специални критерии , които са заложили при функционирането на специализирани антикорупционни органи в други европейски държави и са дали резултат.

Предлагам на вас като членове на Висшия съдебен съвет да прекратите процедурите по назначаване , преместване и повишаване в специализираните прокуратури на магистрати и съдебни служители без конкурс до изработването на специализирани критерий за заемане на длъжностите в тях. Назначаването в специализираната прокуратура и апелативната специализирана прокуратура трябва да става посредством специализирани критерий , чрез покриване от специални критерий включващи необходимите тестове, включително и събеседване с психолог и психиатър , тестовете следва да имат за цел ,допускани назначаване на работа в специализираните прокуратури на такива магистрати ,които притежават отлични професионални и лични качества- в това число неподкупност , честност , неподдаващи се на влияние при вземане на решение , издръжливост при натоварване и др.

Отсъствието на подобен критерий за назначаване в специализираните прокуратури ще доведе до блокаж на този изключително важен за

функционирането на правовата държава инструмент , а в бъдеще време до преповтаряне на допуснати грешки с необходимост от създаване на нови и нови специализирани органи- , а в тях да работят все едни и същи хора , без да са направени необходимите проверки на качествата им.

Към специализираната прокуратура незабавно следва да бъдат назначени експерти във всички области , на тях трябва да бъде възложено да изготвят експертизи за нуждите на досъдебните производства. Този въпрос е отлаган многократно от дневния ред, но е логично да ви бъде зададен и на Вас като членове на прокурорската колегия към ВСС,: кога в прокуратурата ще има назначени експерти за изготвяне на заключения и тези лица ще притежават лице със специални знания? Защо във всяко районно управление на МВР има криминалисти и др.уги експерти а прокуратурата се е отказала да ползва този инструмент.

В преобладаващата част от водените до сега досъдебни производства вещите лица назначавани от прокуратурата, като са поставени в корупционен и друг риск от разследваните лица ОПГ и високопоставени служители от изпълнителната власт. Приоритет е решаването на този въпрос и същият следва ще влезе в дневния ред на прокурорската колегия на ВСС .Смятам за разумно да се ползва добрият опит на други европейски държави при изграждането на специализирани органи за разследване на тежка корупция и организирана престъпност.

Медийна политика :

Всичко така изложено показва , че е налице необходимост от прозрачност в работата както за надзорната прокуратура и първоинстанционната такава . обществото следва да е наясно каква е дейността на специализираните юрисдикции - преследват или не организираната престъпност и корупцията и ако да какви са резултатите в работата им . Реалното отразяване на фактите ще допринесе за решаването на проблемните области и издигане на авторите на специализираните органи на съдебната власт и на разследващите от МВР и оперативните служби .Поради естеството на тяхната работа на партньорските служби в работата на специализираната и апелативната специализирана прокуратура ще се ограничи в изложение по отношение

на съвместната работа с тях , само ще посоча необходимостта от по добро и ефективно взаимодействие, не е необходимо разследваните лица да знаят способите по които се работи срещу тях- предвид публичността на концепцията . Необходимо е продължение на действията по информиране на обществеността при даваните брифинги с журналисти ,като в насока продължаване линията на прозрачност в работата и съвместно с ръководството на специализираната прокуратура даването на съвместни брифинги с журналисти да се разяснява и това как се сключват споразумения с престъпните групи , както в досъдебна фаза така и в съдебна фаза. За целта е необходимо да присъстват и прокурорите от специализирана прокуратура сключили споразуменията, които да внесат необходимите разяснения .

В правомощията на административния ръководител на апелативната специализирана прокуратура е да изготвя искане за използване на специални разузнавателни средства за престъпления, осъществени от съдия, прокурор или следовател, а с разширената компетентност по разследвания е необходимо повишено внимание , добра организация на работа с оперативните служби и прокурорите от специализираната прокуратура с оглед събиране на годни доказателства в случай на извършени престъпления от тези лица. До настоящият момент ефективността по използването на специални разузнавателни средства годни за обвинителната теза е незадоволителна , този способ не показва необходимите резултати , нарасналата компетентност по разследване,показва необходимост от екипна съвместната работа с оперативните служители и разследващите органи и нейното повишаване в качествено и количествено отношение , но след като бъдат изпълнени горните приоритети.

Посочените в концепцията цели за развитието на органа на съдебната власт, изпълнение на мерките за тяхното постигане ще доведе до спазването на човешките права , и точното прилагане на закона в името на държавата .

26.04.2018г.

СОФИЯ

С УВАЖЕНИЕ .

БОЙКО Й. АТАНАСОВ